

Dr. med. Yasemin Schreiber-Pekin
Kadın Doğum Uzmanı, Psikoterapist
y.schreiber@bluewin.ch

Cinsel İlişkinin Sevimsiz Refakatçileri

Cinsellik yaşamın bir parçası. Ne yazık ki, cinsel hastalık bulaşma riski gibi sevimsiz bir refakatçisi de var. Bu hastalıkların büyük bir kısmının tedavisi olmakla beraber, bir kısmı çok ciddi sağlık sorunları yaratabiliyor.

İsviçre Sağlık Bakanlığı (BAG), cinsel ilişki yoluyla bulaşan gonore hastalığının ülkede arttığını belirtiyor ve halkı uyarıyor. Bu hastalığa neden olarak da, ilişki esnasında kondomun (prezervatif) kullanılmayışı gösteriliyor. Hastalığa yol açan, Neisseria Gonorrhoeae isimli mikrop, antibiyotiklere karşı çok çabuk direnç geliştirirken, hastalıkla mücadele için sürekli daha yeni ve yüksek dozajlı terapiler gerekiyor. Hastalık erkekten kadına daha kolay bulaşıyor. Araştırmalara göre dünyada her 30 saniyede bir kadın bu hastalığı kapıyor.

1 Aralık Dünya AIDS günü ilan edilmiş ve HIV'in yayılmasına karşın bilinçlenmeye adanmıştır. Her sene yaklaşık 1,9 milyon kişinin HIV virüsüne yakalandığını bildiriliyor. Göçler, savaşlar, bölünen aileler nedeniyle sürekli artıyor bu sayı. Türkiye'de de vaka sayısı, kayıtlara göre 8000, tahminlere göre ise bunun 10 katı kadar.

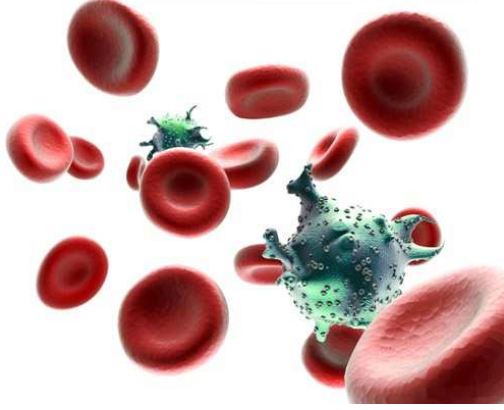
Bundan 20 yıl önce küçük bir Afrika ülkesi olan Lesotho'da doktor olarak çalışıyordum. Katolik olan bu ülkede prezervatif (kondom) kullanılması ve diğer doğum kontrol metodları kilise tarafından önleniyordu. Erkeklerin büyük kısmı, yılın dokuz ayını ailelerinden uzak, Güney Afrika maden ocaklarında çalışarak geçirdiklerinden, hayat kadınlarına gidiyor, ayrıca evde kocasından ayrı kalan kadınlar da sadakate fazla önem vermiyorlardı. Çok kişiyle cinsel ilişki yaygın bir sorundu yani. Hastanede çalışan katolik rahibe hemşireler sorunun ciddiyetini anladıklarından, yasaklara rağmen, bedava prezervatif dağıtıyor ve eğitim kampanyaları yapıyorlardı. Yine de ülkede insanların % 23'ü AIDS virüsü taşıyorlar ve halen dünyada ikinci sırada geliyorlar.

Kondom kullanmada ihmalcilik sadece gonoreyle AIDS'e değil, tüm cinsel ilişkiyle geçen hastalıklara neden oluyor tabi. En sık görülenleri: klamidya, gonore, frengi, hepatit B, genital herpes, ve HPV.

Klamidya: Gelişmiş ülkelerde cinsel yolla en sık bulaşan hastalıktır bu. Chlamydia trachomatis denilen bir mikroorganizmadır sorumlusu. Kadın ve erkekte kendini akıntı, yanma, ağrı, kadınlarda düzensiz kanamalar şeklinde gösterebilir. Çok zaman sessiz seyrederek ve vajinal kültürde tesadüfen keşfedilir. Tedavi edilmezse, erkeklerde prostat enfeksiyonuna ve kısırlığa, kadınlarda tüplerde yapışıklığa, kısırlık veya dış gebeliğe, yeni doğmuş bebekte göz enfeksiyonlarına ve zatürreye neden olabilir. Bunun için anne adaylarında rutin kontroller yapılır. Teşhis konunca, kişinin cinsel ilişkide bulunduğu bireyler de terapi görmelidir.

Gonore: Yunanca`da meni akıntısı anlamına gelir ve tipik belirtisi, penisten gelen akıntıdır. Türkçede belsoğukluğu olarak da bilinir. Dünyada cinsel yolla bulaşan hastalıklar arasında en başta gelenidir. Kadında ve erkekte, hafif yanma, akıntıdan başka belirti yapmaz çok zaman. Tedavi edilmediğinde kısırlık ve dış gebeliğe, yeni doğmuş bebekte göz iltahaplarına neden olabilir.

Frengi (Sifilis): Amerika`nın keşfiyle Avrupa`ya taşınmış olduğu söylenir. Hastalığa sebep olan organizmanın adı Treponema pallidum`dur. Penisilin keşfinden önce cıva kullanılmış fakat tedavilerin hastalığın kendisinden daha kötü etkileri olmuştur. Hitler, Nietzsche gibi birçok ünlünün frengiye yakalandığı, Beethoven`in bu nedenle sağır olduğu söylenir. Günümüzde penisilinle tedavisi kolaydır.

Hepatit B: Kan ve diğer vücut sıvılarıyla, cinsel ilişki, steril olmadan yapılan dövme, ortak kullanılan enjeksiyon iğneleri yoluyla, veya doğum sırasında anneden bebeğe bulaşabilir. Kan merkezlerinde bağışlanan kan test edildiğinden, kan nakliyle bulaşması olası değildir. Her taşıyıcı bulaşıcı değildir. Kronikleşirse, siroz ve karaciğer kanserine yol açabilir. Ülkemizde yaygın görülür. Aşısı, yeni doğmuş bebeklere ve her yaştakilere tavsiye edilir.

Genital herpes: çabuk bulaşan bir virüs olmakla beraber, sadece taşıyıcıların % 60`ında çok acı veren uçuklar oluşturur, diğerlerinde sessiz seyrederek. Tedavisi antiviral hap ve kremlerle olur.

HPV (Human papillomavirus enfeksiyonu) virüsü, daha çok cinsel yolla bulaşan ve kadınlarda genital siğil, rahim ağzı ve vajina kanserine yol açabilen; 100'den fazla tipi bulunan bir virüstür. Aşısı İsviçre`de 11 ila 26 yaş arası kişilerde sağlık sigortası tarafından karşılanır. Aktif cinsel yaşama girdikten sonra yapılan aşının koruyucu etkisi kanıtlanmamıştır.

AIDS: HI-Virüsü vücut sıvılarıyla veya doğum sırasında anneden bebeğe bulaşır ve direnç sistemini çökertir. Antiretroviral terapi denilen ilaçlarla başarılı tedavi uygulanabilir.

Bahsettiğim Afrika ülkesi Lesotho`da çalışmaya yeni başlamıştım. Gelen ilk hastalardan biri, abası sırtında, dağ yollarında kolay yürümekten, adam dövme kadar her türlü işi gören geleneksel kalın sopası elinde, irikıyım biriydi. İğne olmaya geldiğini söylüyordu. Tercümanlık yapan hemşirenin aracılığıyla şikayetleri hakkında sorular sormaya başladım. Adam, devamlı erkek doktor yok mu diye soruyor, suratı asıldıkça asılıyordu. Sonunda yaşlı rahibe hemşire kulağıma, penisilin iğnesi diye fısıldayınca hastanın aylık frengi tedavisine geldiğini anladım.

Neyse ki muayenehanede karşılaşmıyoruz böyle durumlarla. En sık görülen şikayetler, tedavisi basit olan mantar ve Gardnerella enfeksiyonlarıdır. Kadın genital anatomisinin enfeksiyon kapmaya yatkın oluşu kadınları riske sokuyor. Ayrıca psikososyal ve geleneksel nedenlerden ötürü savunmasız durumda kalabiliyor kadınlar. Bu durumda, kendi ve karşısındakinin sağlığını tehlikeye sokmamak için prezervatifle korunmanın önemini ne kadar vurgulasak az. Kadın erkek insanların bilinçlenip cinselliği yaşarken sorumluluk taşımaları şart.